

REPUBLIKA KOSOVA
KANCELARIJA GENERALNOG REVIZORA

Br. dokumenta: 22.4.1-2012-08

IZVEŠTAJ REVIZIJE
O FINANSIJSKIM IZVEŠTAJIMA OPŠTINE ISTOK
ZA GODINU ZAVRŠENU 31-og DECEMBROM 2012-e GODINE

Priština, Jun 2013

Kancelarija Generalnog Revizora (KGR) obavlja revizije regularnosti i performansu. Generalni Revizor, Lage Olofsson, upravlja sa KGR-om i ima zaposlenih oko 140 članova osoblja. Generalni Revizor i KGR su nezavisni i certificira oko 90 Godišnjih Finansijskih Izveštaja svake godine, istovremeno obavljaju druge vrste revizija.

Naša je misija da doprinosimo pravilnom finansijskom upravljanju u javnoj administraciji. Mi ćemo izvršiti kvalitetne revizije u skladu sa međunarodno priznatim standardima revizije na javnom sektoru i najboljim evropskim praksama. Mi ćemo izgraditi poverenje u pravilnom trošenju javnog novca. Mi ćemo odigrati aktivnu ulogu na obezbeđenju interesa poreskih obveznika i ostalih interesnih stranaka na povećanju javne odgovornosti.

Izveštaji proizvedeni od strane KGR na direktan način promovišu pružanje odgovornosti pošto one pružaju osnovu za držanje odgovornim menadžere pojedinačnih budžetskih organizacija.

Generalni Revizor je odlučio o mišljenju revizije i izveštaju o Godišnjim Finansijskim Izveštajima opštine Istok u konsultaciji sa Pomoćnikom Generalnog Revizora, Qerkin Morina, koji je ujedno i nadgledao reviziju.

Mišljenje i proizvedeni izveštaj su rezultat revizije obavljene pod upravljanjem Direktora revizije, Florim Beqiri, podržanog od Mehmet Muçaj (Vođa ekipe), Agim Sogojeva i Cyme Hoxhaj.

TABELA SADRŽAJA

Opšti sažetak	4
1 Delokrug i metodologija revizije.....	7
2 Godišnji Finansijski Izveštaji	8
3 Preporuke iz prethodne godine	12
4 Finansijsko upravljanje i Kontrola	13
5 Sistem unutrašnje revizije	25
6 Opšti zaključak	26
Dodatak I: Objašnjenje raznih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane KGR	28
Dodatak II: Preporuke iz prethodne godine	30

Opšti sažetak

Uvod

Ovaj izveštaj rezimira glavna pitanja koja proističu sa naše revizije Godišnjih Finansijskih Izveštaja (GFI) opštine Istok za 2012 godinu. Želeo bih da se zahvalim Predsedniku Opštine i njegovom osoblju za njihovu pomoć tokom procesa revizije.

Revizija finansijskih izveštaja za 2012 godinu je preduzeta u skladu sa međunarodno priznatim Standardima revizije na Javnom Sektoru (MSRJS) usvojenih od strane INTOSAI. Naš pristup je uključio testiranja i procedure za koje smo mislili da su potrebne da bi došli do mišljenja u vezi sa finansijskim izveštajima.

Naša revizija se fokusira na:

- GFI;
- Finansijskom Upravljanju i Unutrašnjoj Kontroli (uključujući upravljanje i izvršenje budžeta) i
- Sistem Unutrašnje Revizije.

Mišljenje

Generalni Revizor (GR) izveštava Skupštini o njegovom mišljenju o određenom formatu na pod poglavlju 2.3 – Mišljenje Revizije. Dodatak I objašnjava različite vrste mišljenja primenjenih od strane KGR. Izveštaj GR uključuje jedno mišljenje o istinitosti i pravilnosti finansijskih izveštaja.

Prema našem mišljenju Godišnji Finansijski Izveštaji prikazuju pravilno i istinito stanje sa svih materijalnih gledišta, izuzev:

- Kod Izjave primanja i isplata u gotovom novcu, kod kolone Isplate iz trećih strana, opština nije prikazala nijednu vrednost dok, prema beleškama koje smo mi obezbedili vrednost isplata je 80,000€;
- Kod člana 13- Izjava o izvršenju budžeta, priliv gotovog novca u koloni konačnog budžeta, opština je prikazala sopstvene prihode u iznosu od 1,009,000€ a trebalo je biti 869,580€. Stoga, postoji razlika od 139,420€;
- Takođe, član 13- odliv gotovog novca iz računa Trezora, opština nije prikazala konačni budžet kako treba. Trebalo bi biti 8,242,781€ a prikazala je 8,137,000€. Stoga, primećuje se razlika od 105,781€. **(MSVIR 400 Kvalifikovano mišljenje).**

Isticanje pitanja

Mi želimo takođe privuci vašu pažnju na činjenicu da evidencije i informacije prikazane kod obelodanjenja kontingentnih obaveza i računa potraživanja nisu bile tačne. Netačnosti su sledeće:

- Kod beleške 29- kontingentne obaveze: opština nije prikazala kontingentne obaveze vezane za sudske sporove koji su u nastavku. Stoga, približna vrednost kontingentnih obaveza prema javnom advokatu je 747,331€;
- Kod beleške 34- potraživanja: opština nije prikazala iznos od 962,000€ dok smo mi identifikovali da je vrednost računa potraživanja 973,000€.

Opšti zaključak

Nivo preduzetog rada od strane KGR-a da bi se završila revizija GFI od 2012 godine je direktan odraz kvaliteta sredine unutrašnje kontrole sprovedene od strane menadžmenta. Naš opšti zaključak je da:

Postoje značajne slabosti u unutrašnjim kontrolama unutar opštine. To se odražuje na slab kvalitet GFI prikazanih za reviziju, stalne slabosti u funkcionisanju kontrola menadžmenta u oblastima naglašenim od strane KGR i posebnim zabrinjavajućim područjima širom nekih aktivnosti/odgovornosti opštine.

Preporuke revizije imaju za cilj da podrže Opštinu Istok u poboljšanju finansijskih kontrola i povećanju ostalih aspekata operativnih aktivnosti. Mi smo uzeli u obzir odgovore na naše preporuke datih u 2011 godini. Ali, cenimo da su potrebne daljne mere za adresiranje nekih značajnih preporuka iz prethodne godine.

Opština Istok je dizajnirala kontrole nad prihodima, međutim, primena ovih kontrola i dalje ostaje izazov.

Opština mora staviti naglasak na kontrole nad troškovima koji se procesiraju putem nabavke. Tokom aktuelne revizije identifikovali smo nepravilne isplate, kašnjenja pri završetku projekata kao i slabosti nadgledanja u vezi subvencija.

Opština je preduzela značajne mere u registraciji imovine u odnosu na prethodnu godinu, međutim, još uvek nije uspela finalizirati i održati jedan potpun registar imovine u iznosu iznad 1000€. Međutim, smatramo da se odgovornost mora pojačati na svim nivoima.

Glavne preporuke za Gradonačelnik su kao u nastavku:

Godišnji Finansijski Izveštaji

- Menadžment mora da osigura da plan pripreme GFI obuhvati sve potrebne informacije u skladu sa standardima i zakonskim zahtevima.

Finansijsko Upravljanje i Kontrola

- Gradonačelnik mora zauzeti proaktivnu ulogu u odnosu na prikupljanje prihoda procenivši starost dugova, utvrdivši proces prikupljanja podržanog pravnim merama i promovisajući marketinšku kampanju o usredsređenju opštine na ovo područje;
- Gradonačelnik mora razmotriti projekat izgradnje puta kako bi utvrdio zašto je došlo do dvostrukih isplata i da ojača kontrole nad procesom isplata. Štaviše, značaj se treba pridati finansiranju projekta kao i nadgledanju kako bi se projekat finalizirao prema uslovima ugovora;
- Gradonačelnik mora osigurati postojanje efektivnih procesa upravljanja ugovora kako bi se osnažili vremenskih rokovi projekta i primenile ugovorne kazne, tu gde su prikladne, kako bi se podržao ovaj proces;
- Da se usvoji poseban Pravilnik o subvencijama sa svim specifikacijama: uslovima, kriterijumima, procedurama, prioritetima, potrebnom dokumentacijom, načinom izveštavanja, itd; i
- Gradonačelnik treba da obezbedi registraciju celokupne imovine u registru računovodstva i da formira posebnu komisiju za procenu nepokretne imovine.

Sistem Unutrašnje Revizije

Predsednik mora osigurati da JUR u 2013 godini razvije i primeni plan revizije zasnovan na riziku koji pruža sigurnost upravljanja nad funkcionisanjem unutrašnjih kontrola. Mora se sprovesti jedan akcioni plan za adresiranje preporuka i koji identifikuje nadležne službenike kao i vremenske rokove za sprovođenje. Značaj se mora pridati osnivanju Komiteta za reviziju.

Komentari menadžmenta

Gradonačelnik opštine se složio sa svim našim nalazima revizije i obavezao se da će adresirati sve naše preporuke.

1 Delokrug i metodologija revizije

Odgovornost je menadžmenta da pripremi Godišnji Finansijske Izveštaje prema Međunarodnim Standardima Računovodstva na Javnom Sektoru (MSRJS) o "Finansijskom Izveštavanju na osnovu Računovodstva Gotovog Novca". Kancelarija Generalnog Revizora je odgovorna za obavljanje revizije regularnosti koja uključuje ispitivanje i procenu finansijskih izveštaja i drugih finansijskih podataka kao i davanje mišljenja o:

- Da li GFI pružaju jednu pravilnu i istinitu sliku računa i finansijskih pitanja za period revizije;
- Da li finansijski podaci, sistemi i transakcije su u skladu sa zakonima i uredbama na snazi;
- O prikladnosti funkcija unutrašnje kontrole i unutrašnje revizije; i
- O svim pitanjima koja proističu ili se tiču revizije.

Preduzeti rad na reviziji se odrazio na našu procenu rizika revizije za opštinu Istok. Mi smo razmotrili naše razumevanje organizacije, do koje mere možemo da se oslonimo na kontrole upravljanja i nivo detaljnog testiranja zahtevanog tokom određivanja ukupnih testiranja koje su neophodne radi osiguranja prikladnog nivoa dokaza za podršku mišljenja Generalnog Revizora.

Donje sekcije pružaju jedan detaljniji sažetak naših nalaza revizije sa posebnim naglaskom na zapažanja i preporuke na svakoj oblasti pregleda. Ocenu odgovora menadžmenta u odnosu na naše preporuke za 2011 godinu možete naći u Dodatku II.

Mi smo uključili važne nalaze i ostale koje su manje važne, a koje proističu sa naše revizije. U vezi sa potpunosti, mi smo uključili identifikovana pitanja tokom revizije deveto-mesečnika tamo gde je to bilo relevantno. Naši nalazi su identifikovani kao:

Važni - Glavna pitanja koja trebaju privući pažnju onih koji imaju funkcije upravljanja i viši menadžment, a što može da ima potencijal da rezultiraju materijalnom slabosti u unutrašnjim kontrolama; i

Ostalo - Identifikovane slabosti na našoj reviziji, gde delovanje će pružiti potencijal za poboljšanje efikasnosti i efektivnosti unutrašnjih kontrola.

Naše procedure su uključile jedan pregled unutrašnjih kontrola i sistema računovodstva, kao i procedure samo u onoj meri koje se smatraju potrebnim za efikasno izvršenje revizije. Nalazi revizije ne treba da se smatraju kao da predstavljaju jednu sveobuhvatnu izjavu svih slabosti koje postoje, ili svih poboljšanja koje mogu da se izvrše na sistemima i procedurama koje su funkcionisale.

2 Godišnji Finansijski Izveštaji

Naš pregled Godišnjih Finansijskih Izveštaja uzima u obzir usklađenost sa okvirom izveštavanja kao i kvalitet i tačnost informacija registriranih u finansijskim izveštajima. Mi takođe uzimamo u obzir datu izjavu od strane GAS i Glavnog Finansijskog Službenika, kada se nacrt GFI dostavljaju Vladi.

Izjave u vezi sa prikazivanjem GFI uključuju izvestan broj tvrdnji što se tiče usaglašenosti sa okvirom izveštavanja i kvalitetom informacija u okviru godišnjih finansijskih izveštaja. Izvestan broj tačaka u izveštajima imaju za cilj da pružaju sigurnost za Vladu da sve relevantne informacije su pružene radi osiguranja da može se preduzeti jedna sveobuhvatna revizija.

2.1 Usklađenost sa okvirom izveštavanja

Opšti zaključak

GFI nisu pripremljeni u potpunosti u skladu sa zahtevima Finansijskog Pravila Br. 07/2011, i MSRJS o "Finansijsko Izveštavanju na osnovu Računovodstva Gotovog Novca".

Opis

GFI treba da budu u skladu sa utvrđenim okvirom izveštavanja. Mi smo uzeli u obzir:

- GFI su pripremljeni unutar vremenskog roka i dostavljeni u MF;
- GFI su potpisani od Glavnog Administrativnog Službenika (Predsednika Opštine) i Glavnog Finansijskog Službenika;
- GFI su primljeni samo na Albanskom jeziku;
- GFI su pripremljeni na fizičkim i elektronskim kopijom; i
- Opština je pripremila i dostavila redovne tromesečne izveštaje Ministru MF tokom 2012 godine, izuzev IV-tog tromesečja.

Međutim, neka pitanja naglašena tokom naše predrevizije (devetomesečja) koja se odnose na okvir izveštavanja u našem memorandumu od 08.11.2012 su adresirana od strane menadžmenta, no sledeći propusti istrajavaju:

2.2 Kvalitet i tačnost prikazanih informacija na Godišnjim Finansijskim Izveštajima

Opšti zaključak

GFI nisu pripremljeni u skladu sa zahtevima Finansijskog Pravila Br. 07/2011, i MSRJS o "Finansijskom Izveštavanju na osnovu Računovodstva Gotovog Novca". One su sadržale pogrešne i netačne informacije.

Opis

Tokom našeg revizorskog rada, mi smo zatražili od opštine da izmeni nacrt GFI. Odsustvo informacija ili netačnosti je primećeno naročito u: prikazivanju isplata od trećih strana, sopstvenih prihoda i kod obelodanjanja. Iako je Opština uradila ispravke, one ipak sadrže mnogo grešaka i netačnosti. Kao rezultat ne promeni GFI kvalifikovano mišljenje revizije.

Nalazi i Preporuke

1. Pitanje - Procesi pripreme GFI - Važan Prioritet

Nalaz Kod člana 12: Izjava primanja i isplata u gotovom novcu, Opština nije predstavila isplate od trećih strana u iznosu od 80,000€.

Kod člana 13: Izjava o izvršenju budžeta - priliv gotovog novca u koloni konačnog budžeta, Opština je prikazala sopstvene prihode u iznosu od 1,009,000€ a trebalo bi da bude 869,580€. Postoji jedna razlika od 139,420€.

Takođe kolona realizovanih sopstvenih prihoda je pogrešno predstavljena. Predstavljeno je 840,000€ realizovanih prihoda a trebalo bi da budu 764,843€. Dakle, postoji razlika od 75,157€;

Kod člana 13: Kod odliva gotovog novca iz računa Trezora, Opština nije predstavila konačni budžet kako treba. Trebalo bi da bude 8,242,781€ a predstavljeno je 8,137,000€. Primećuje razlika od 105,781€.

I obelodanjenja u GFI nisu urađena kako treba. Razlike predstavljamo u nastavku:

Kod beleške 11- Kapitalne investicije: Opština je predstavila 2,094,000€ a trebala je 2,092,000€;

Kod beleške 15- Sopstveni prihodi: Opština je predstavila iznos od 763,100€ a trebalo je 764,843€;

Kod beleške 29- Kontingentne obaveze: Opština nije predstavila kontingente obaveze u vezi sudskih sporova koje su u nastavku. Prema tome, približna vrednost kontingentnih obaveza prema javnom advokatu je 747,331€;

Kod beleške 34- Potraživanja: opština je predstavila iznos od 962,000€ a mi smo identifikovali da su računi potraživanja bili 973,000€;

Rizik

Nekorektno predstavljanje računa dovodi do nerazumevanja finansijskog stanja opštine, kao i mogućnost nesporazuma budžetskih zahteva ubuduće.

Preporuka 1

Gradonačelnik treba da obezbedi da se GFI pripreme u potpunom skladu sa Pravilom Trezora i da predstavlja pravo i istinito stanje. U slučaju nejasnoća prilikom izrade izveštaja, opštinski službenici treba da se konsultuju sa službenicima MF ili da pohađaju obuku u ovoj oblasti, tako da se ne ponove iste greške.

2.3 Mišljenje Revizije

Prema našem mišljenju Godišnji Finansijski izveštaja prikazuju pravilno i istinito stanje sa svih materijalnih gledišta, *izuzev*:

- Kod izjave primanja i isplata u gotovom novcu, kod kolone Isplate iz trećih strana, opština nije prikazala nijednu vrednost dok, prema beleškama koje smo mi obezbedili vrednost isplata je 80,000€;
- Kod člana 13- Izjava o izvršenju budžeta, priliv gotovog novca u koloni konačnog budžeta, opština je prikazala sopstvene prihode u iznosu od 1,009,000€ a trebalo je biti 869,580€. Stoga, postoji razlika od 139,420€;
- Takođe, član 13- odliv gotovog novca iz računa Trezora, opština nije prikazala konačni budžet kako treba. Trebalo bi biti 8,242,781€ a prikazala je 8,137,000€. Stoga, primećuje se razlika od 105,781€. **(MSVIR 400 Kvalifikovano mišljenje)**.

Isticanje pitanje

Mi želimo takođe privući vašu pažnju na činjenicu da evidencije i informacije prikazane kod obelodanjenja kontingentnih obaveza i računa potraživanja nisu bile tačne. Netačnosti su sledeće:

- Kod beleške 29- kontingentne obaveze: opština nije prikazala kontingentne obaveze vezane za sudske sporove koji su u nastavku. Stoga, približna vrednost kontingentnih obaveza prema javnom advokatu je 747,331€;
- Kod beleške 34- potraživanja: opština nije prikazala iznos od 962,000€ dok smo mi identifikovali da je vrednost računa potraživanja 973,000€.

3 Preporuke iz prethodne godine

Opšti zaključak

Menadžment opštine je uzeo u obzir prošlogodišnje preporuke, ali nije uspeo da adresira na odgovarajućem nivou više od polovinu njih. To predstavlja zabrinutost za nas a takođe bi trebalo da predstavlja zabrinutost i za menadžment.

Opis

Naš izveštaj revizije o GFI za 2011 godinu je rezultirao sa 9 (devet) glavnih preporuka. Menadžment Opštine je izradio jedan Akcioni plan isticanjem da se sve preporuke trebaju adresirati.

Na kraju naše revizije za 2012 godinu, primetili smo da su 2 (dve) preporuke adresirane u potpunosti; 2 (dve) su adresirane delimično, i 5 (pet) još uvek nisu adresirane. Za jedan detaljniji preporuka i kako su one adresirane, pogledaj Dodatak III.

Nalazi i Preporuke

2. Pitanje - Adresiranje preporuka iz prethodne godine- Važan Prioritet

Nalaz	Opština nije uspeła da adresira ni polovinu preporuka datih prošle godine.
Rizik	Nepotpuno adresiranje svih preporuka povećava rizik da sistem interne kontrole ne poboljšala i slabosti u nekim oblastima i dalje postoje.
Preporuka 2	Gradonačelnik treba da obezbedi da će se preduzeti potrebne mere radi adresiranja svih preporuka, utvrdivši vremenski rok od strane nadležnog osoblja i da ojača sve linije odgovornosti.

4 Finansijsko upravljanje i Kontrola

4.1 Uvod

Naš pristup revizije je fokusiran na razumevanju i proceni preduzetih mera od strane menadžmenta za osiguranje finansijskog upravljanja i efektivne kontrole. Za pojedinačne finansijske sisteme mi zahtevamo da identifikujemo nivo na kojem deluju sadašnje kontrole. Kontrolni sistemi treba da se podrže (karakterišu) jasnim procedurama i uputstvima odobrenim od strane menadžmenta odnosno Skupštine Opštine. Efektivne kontrole pomažu u boljem upravljanju javnih finansija, pripremi pouzdanih finansijskih izveštaja, očuvanju imovine i obezbeđuju usklađenost sa važećim zakonima i propisima.

4.2 Planiranje i izvršenje budžeta

Opšti zaključak

Opština je izvršila budžet u skladu sa važećim propisima i od Skupštine utvrđenom okviru od oko 95%. Manji procenat troškova se primećuje u kategoriji kapitalnih investicija, oko 90%, a kod ostalih kategorija izvršenje je bilo na zadovoljavajućom nivou.

Opis

Mi smo razmotrili izvor budžetskih fondova za Opštinu Istok, trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama i prikupljene prihode. To je isticano na donjim tabelama.

Tabela 1. Izvori budžetskih fondova- izvršenje naspram budžetu (u evrima)

Opis	Početni budžet	Završni budžet ¹	2012 Izvršenje	2011 Izvršenje	2010 Izvršenje
Izvori Fondova:	7,089,792	8,242,781	7,855,664	7,272,733	6,686,686
Grant Vlade -Budžet	6,220,212	7,092,212	6,988,068	6,482,713	5,315,022
Prenete sa prethodne godine ²	-	245,373	233,888	178,714	281,365
Sopstveni prihodi ³	869,580	869,580	608,049	561,334	546,420
Domaće donacije	-	30,357	24,909	23,767	-
Spoljne donacije	-	5,259	750	26,205	543,879

Završni budžet se razlikuje od početnog budžeta za 1,152,988€. Do ove razlike je došlo usled prenošenja sopstvenih prihoda iz prethodne godine u iznosu od 245,373€, neodređenih donatorskih grantova u iznosu od 35,615€, odlukom Vlade Republike Kosova kojom su opštini dodeljena 700,000€ i na osnovu zahteva za dodatni budžet u parlamentarnoj komisiji za budžet u vezi jednog kapitalnog projekata u iznosu od 172,000€.

Tabela 2. Trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama- izvršenje naspram budžetu (u evrima)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2012 Izvršenje	2011 Izvršenje	2010 Izvršenje
Troškovi fondova prema ekonomskim kategorijama	7,089,792	8,242,781	7,855,664	7,272,733	6,686,686
Plate i Dnevnice	4,357,836	4,394,836	4,272,524	4,133,180	3,305,610
Roba i Usluge	585,037	1,044,210	1,019,243	600,535	661,107
Komunalije	150,258	150,258	149,952	130,254	145,942
Subvencije i Transferi	123,977	388,284	322,123	96,541	109,762
Kapitalne Investicije	1,872,684	2,315,193	2,091,822	2,312,223	2,464,266

¹ Završni Budžet – odobreni budžet od strane Skupštine koja je kontinuirano usklađena od Ministarstva Finansija

² Sopstveni prihodi opština koja nisu potrošena u prethodnoj godini preneti u tekućoj godini.

³ Planirani sopstveni prihodi.

Budžet je potrošen oko 95% na ukupnom nivou i može da se proceni da je sa kvantitativnog gledišta to odlična performansa.

Tabela 3 Prikupljeni sopstveni prihodi- izvršenje naspram budžetu (u evrima)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2012 Izvršenje	2011 Izvršenje	2010 Izvršenje
Sopstveni prihodi	869,580	869,580	764,843	809,189	715,285

Kao što se vidi iz tabele, prihodi u 2012 godini su smanjeni u odnosu na prethodnu godinu za 5% a realizovano je 88% od planiranog. Potrošnja prihoda je izvršena u skladu sa zakonskim zahtevima i za kategorije dozvoljenim zakonima (za kapitalne projekte, robe i usluge, subvencije).

Nalazi i Preporuke

3. Pitanje - Planiranje i izvršenje budžeta-vazan prioritet

Nalaz Dok je ukupno izvršenje budžeta je dobar iza neke razlog nedovoljna potrasnja protiv budžeta može se objasniti trenutini nivo informacije budžeta može biti poboljsan u nekim oblastima. Takode, potrebno vise jasnoce u pogledu ocekivanih prihoda(planirano).

Rizik Lose Izvršenje budžeta dovedi do neefikasnog koriscenja resursa u javnom sektoru i smanjice efikasno sprovođenje planova potrosnje u budžetske organizacije i neće ostvariti planirano prikupljanja prihoda.

Preporuka 3 Gradonacelnik treba da preispita postojeće butski procese za utvrdivanje sta može da se poboljsava o izvršenje budžeta ubudoce. Izuzetno planiranje izvor prihoda mora da se kriticki ispitati da se utvrdi moguci kolekciju.

4.3 Zahtevi izveštavanja

Opšti zaključak

Opština je ispunila zahteve izveštavanja i ispoštovala je vremenske rokove, stoga, cenimo rad u ovom polju izveštavanja.

Opis

Mi smo zaključili da je Opština Istok ispunila većinu obaveza za spoljno izveštavanje, poput:

-
- Budžetskog zahteva za finansiranje kapitalnih projekata u Ministarstvu Finansija;
 - Tromesečnih izveštaja, uključujući i Devetomesečne finansijske izveštaje;
 - Nacrta Plana i završnog plana nabavke na vreme;
 - Izveštaja o dugovima dostavljeni su MF;
 - Akcionog Plana za sprovođenje preporuka.

Medjutim, Opština Istok nije pripremila neki godišnji izveštaj performanse o funkcionisanju unutrašnjih kontrola, niti izveštaj o samoocenivanju, kao jedne od procedura zahtevane FUK-om. Menadžment a i ostale grupe interesa, treba da budu informisane o aktivnostima opštine, prema tome nedostatak ovih izveštaja otežava shvatanje opšte performanse.

Nalazi i Preporuke

4. Pitanje - Eksterno izvestavanje-vazan prioritet

Nalaz	Dok najvaznije izvestavanje adresira opština postoji prostor za akciju da se razvije izvestaj samoprocenjivanje.
Rizik	Nedostatak ovih izvestaja otežava procenu svrha opšte performace.
Preporuka 4	Gradonacelnik treba da odlucuje o prioritetima razvoja sopstvenog izvestaja i ostalih izvestaja po potrebi u 2013.

4.4 Prihodi (uključujući sopstvene prihode)

Opšti zaključak o prihodima

Opština Istok u polju prihoda izgleda da ima dizajnirane kontrole, ali izazov ostaje sprovođenje kontrola. Pozivajući se na gornju tabelu (3), vidi se da je opština odstupila od plana prikupljanja prihoda za 12% manje, i pada od 5% u odnosu na prethodnu godinu. To govori u prilog negativnom trendu kome bi se trebalo pridati značaj u budućnosti.

Opis

Prihodi generisani od strane Opštine Istok u 2012 godini su iznosili ukupno 764,843€. Izvor istih su prihodi od poreza na imovinu, prihodi od građevinskih dozvola, administrativnih taksi, godišnje takse biznisa, itd.

Nalazi i Preporuke

5. Pitanje - Planirani prihodi- Važan Prioritet

- Nalaz** Opština je planirala da realizuje prihode tokom 2012 godine u iznosu od 869,580€ a realizovala je iznos od 764,843€. Ovo podrazumeva da opština nije sprovela dobro planiranje i na osnovu realnih parametara. Nije jasno da li je plan bio ne realan ili se propusti odnose na politike prikupljanja.
- Rizik** Neuspeh u prikupljanju prihoda u odnosu na plan, za posledicu ima propuste u donošenju odluka menadžmenta za finansiranje projekata iz ovog izvora. Tako da ćemo imati potcenjivanje prihoda i odstupanje od unapred postavljenih ciljeva.
- Preporuka 5** Gradonačelnik treba da koristi više izvora informacija, pre nego što usvoji plan sopstvenih prihoda, poput: plana prikupljanja iz prethodne godine, osnove poreskih obveznika, njihovu moć plaćanja, razvoj novih biznisa i efikasne mehanizme za realizaciju prihoda.

6. Pitanje - Porez na imovinu i dozvole za izgranju- Važan Prioritet

Nalaz Od poreza na imovinu za 2012 godinu, opština je realizovala 236,068€ (planirani prihodi od poreza na imovinu su iznosili 230,000€). Iz ove kategorije, za potrebe ispitivanja uzeli smo 13 uzoraka u iznosu od 13,399€ i pronašli smo da 6 njih nisu izvršili obaveze prema opštini u iznosu od 12,538€. Takođe, iznos nagomilanih obaveza tokom godina na ovim računima dostiže iznos od 776,193€. Izgleda da ne postoji jasna strategija o tome kako da se postupa u ubuduće u vezi ovog problema.

Opština od građevinskih dozvola u 2012 godini je realizovala prihode u iznosu od 69,258€ (planirani prihodi od građevinskih dozvola su iznosili 120,000€). Mi smo testirali 7 uzoraka u iznosu 37,216€ i identifikovali fenomen da kompanije koje su opremljene građevinskim dozvolama nisu poštovale vremenske rokove u vezi uplatom taksi za građevinske dozvole.

Rizik Ne prikupljeni dugovi na računu poreza na imovinu su skoro jednaki sa sopstvenim prihodima realizovanim u toku jedne godine. Takođe neplaćanje taksi prema utvrđenim rokovima je uticalo na nisko prikupljanje prihoda. Ovo utiče na opšti bilans opštine sa konačnim uticajem da se planirani projekti iz ovog izvora ne realizuju.

Preporuka 6 Gradonačelnik treba da ima proaktivan pristup prema ovom problemu. Mere koje se predlažu su: analiza starosti dugova, razlozi problema, platna moć poreskih obveznika i obećanja kada će se uplatiti obaveze, kampanja za podizanje svesti i odlučne akcije relevantnih faktora po pitanju prihoda.

Takođe, treba da se osnaže kontrole nad uplatom taksi za građevinske dozvole kako bi se iste uplatile prema od opštine utvrđenim uslovima.

7. Pitanje - Registracija prihoda po neadekvatnim kodovima- Ostalo Prioritet

Nalaz	Identifikovali smo da fakturisanje za godišnje namete biznisa su izvršene u ekonomskom kodu 50202. Štaviše, prihodi od kirije su registrovani u ekonomskom kodu 50290, a takse za urbanističke dozvole su registrovane u kodu 50009.
Rizik	Ovo povećava rizik da računi ne predstavljaju istinit i realan pogled finansijskog stanja opštine.
Preporuka 7	Gradonačelnik treba da obezbedi registraciju prihoda u adekvatnim kodovima putem usmeravanja osoblja i uspostavljanja odgovarajućih kontrola.

4.5 Troškovi

Opšti zaključak o troškovima

Opština mora staviti naglasak na kontrole nad troškovima. Tokom revizije identifikovali smo dvostruke isplate, kašnjenja pri završetku projekata kao i slabosti nadgledanja u vezi subvencija.

4.5.1 Nabavka

Opis

Budžetirani iznos za kapitalne investicije za 2012 godinu je bio 2,315,193€ a opština je izvršila 2,091,822€ ili 90% budžetiranog iznosa.

Mi smo analizirali da li su projekti za kapitalne investicije bili obuhvaćene u PJP i Srednjoročnim okvirom troškova. Takođe, mi smo razmotrili da li je tokom godine došlo do neke promene u vezi projekata predviđenih da se realizuju tokom iste godine. Mi smo primetili da je rebalansom budžeta opština izbacila iz PJP nekoliko kapitalnih projekata i realizovala dva projekata koji nisu usvojeni zakonom o Budžetu.

Opština Istok je u 2012 godini sklopila 108 ugovora o radovima, robu i uslugama u iznosu od 1,815,273€. Da bi testirali usklađenost sa aktuelnim zakonodavstvom, mi smo testirali 23 uzoraka isplata u iznosu od 812,528€ i 8 uzoraka proceduri nabavke u iznosu od 514,245€. Prilikom naših testiranja, mi smo identifikovali sledeće:

Nalazi i Preporuke

8. Pitanje - Dvostruke isplate u izgradnji puta u Vreli - Važan Prioritet

Nalaz Kod ugovora "Izgradnja puta u Vreli" opština je potpisala ugovor u iznosu od 142,000€, dok je ponuda pobjedničkog operatora iznosila 279,284€. Ovo je učinjeno usled nedostatka sredstava. Takođe, mi smo otkrili da je opština dva puta isplatila iznos od 47,119€. Ovaj iznos je isplaćen jedan put za pozicije prve situacije i jedan put za pozicije druge situacije. Neke od isplaćenih pozicija druge situacije su bile iste sa pozicijama prve situacije.

Rizik Dvostruke isplate su neispravne i neuspeh budžetskih kontrola i procesa sertifikacije. Ovo može opštini izazvati finansijske gubitke, ne primajući na taj način vrednosti za utrošeni novac.

Preporuka 8 Gradonačelnik treba preispitati ovaj slučaj kako bi utvrdio zašto su ove isplate izvršene i da ojača kontrolu nad isplatama. Kontrole nadzora projekata kao i funkcija sertifikovanja trebaju sprečiti ove nepravilnosti. Obaveza izvršenja se treba primeniti za takve slučajeve.

9. Pitanje - Kašnjenja u realizaciji projekta- Zgrada opštinske administracije - Važan Prioritet

Nalaz Opština je sklopila ugovor o su-finansiranju sa MALU dana 02.09.2011 za izgradnju jednog sprata opštine u iznosu od 256,234€. Prema sporazumu o su-finansiranju, Opština je bila dužna da finansira 56,234€ a MALU 200,000€. Prema ugovoru, projekat je trebao da se završi za 90 radnih dana. Mi smo primetili da je zahtev za tehnički prijem radova predat dana 19.09.2012, što ukazuje na zakašnjenje duže od godinu dana. Kašnjenje radova nije opravdano, a opština nije primenila kazne prema ekonomskom operatoru.

Rizik Slabo nadgledanje ugovora je prouzrokovalo dugačka kašnjenja u realizaciji projekata. Ovo povećava rizik da se projekti ne realizuju unutar rokova, sa uticajem i na budžetske tokove.

Preporuka 9 Gradonačelnik treba primenjivati kazne za ne obrazložena kašnjenja u skladu sa uslovima ugovora. Kršenja ugovora se trebaju nadgledati i da se primene zakonska rešenja na stalnoj osnovi.

10. Pitanje - Ugovor: Nagrađivanje ugovorom neodgovornog operatora- Važan Prioritet

Nalaz	Kod ugovora "Snabdevanje sa dva polovna automobila" u iznosu od 21,600€ opština je nagradila ugovorom ekonomskog operatora koji je bio neodgovoran. Operatoru su nedostajale reference za poslednje tri godine.
Rizik	Ovo povećava rizik da se izaberu neadekvatnih operatori koji ne pružaju pouzdane usluge.
Preporuka 10	Gradonačelnik treba da utvrdi zašto nisu vođene potrebne procedure nabavke i da ojača kontrole kako bi se izbegle takve radnje ubuduće.

4.5.2 Nadoknade (plate i dnevnice)

Opis

Plate i dnevnice se isplaćuju putem jednog centralizovanog sistema (payroll-a). Kontrole koje operišu na lokalnom nivou iz opštine tiču se: a) vršenja kontrola isplata svakog meseca uz potpisivanje platnih lista, b) vršenja verifikacije mogućih izmena koje mogu da se prijavljuju putem formulara, i c) pregledanja budžeta za ovu kategoriju i da se izvrši izravnjanje sa Trezorom.

Za ovu kategoriju testirali smo 48 uzoraka radi procene usklađenosti payroll-a sa sistemom platne liste u MJA. Takođe, preispitali smo dali su pozicije službenika i koeficijenti u skladu sa sistemom payroll-a i platnom listom. Nemamo neki nalaz za izveštavanje.

Preporuke

Mi nemamo preporuka u ovom području.

Nalazi i Preporuke

11. Pitanje - Podaci osoblja - Važan Prioritet

- Nalaz** Mi smo primetili da dosije zaposlenih imaju sledeće nedostatke: U 5 dosijea na aktima imenovanja nedostaje čin ili koeficijent, u četiri slučajeva u direkciji za Obrazovanje bilo je prijema bez javnog oglasa a nedostaje i održavanje elektronskih dosijea.
- Rizik** Ovo povećava rizik od pojave nepravilnih isplata, škodi transparentnosti procesa regrutovanja i radna mesta je moguće da se ne ponude najboljim kandidatima, a i otežava upravljanje sa dosijeima osoblja.
- Preporuka 11** Gradonačelnik treba da preduzme odgovarajuće mere za otklanjanje tih nedostataka, kako bi se izbegle neispravne isplate i da se poveća transparentnost regrutovanja.

4.5.3 Subvencije i transferi

Opis

Opština je za 2012 godinu za Subvencije i transfere alocirala iznos od 338,284€, od kojih je potrošila 322,123€. Ove subvencije se odlukom predsednika opštine dodeljuju uglavnom javnim entitetima i nejavnim entitetima (pojedincima). Iako u odsustvu adekvatnog zakonskog osnova, opština je uglavnom primenila različite kontrole tražeći prethodne informacije kao što su: a) Idejni projekat, b) Plan troškova i c) Konačne finansijske izveštaje o načinu potrošnje sredstava.

Mi smo testirali 17 uzoraka u iznosu od 23,882€ radi provere procesa dodele subvencija i izveštavanja o načinu potrošnje dodeljenih sredstava.

Nalazi i Preporuke

12. Pitanje - Nedostatak neophodne zakonske osnove i nedostatak izveštavanja o troškovima- Važan Prioritet

Nalaz Prema menadžmentu, opština nema pisanu odredbu koja definiše način dodele finansijskih sredstava u vidu subvencija.

Opština je dodelila subvenciju za projekat "Dekoracija grada Istok" u iznosu od 2,625€. U dosijeu troškova nije bilo izveštaja od strane korisnika u vezi potrošnje ovih sredstava. Takođe, kod projekata "Umrežavanje kosovskih i međunarodnih umetnika u Rimu", u iznosu od 1,526€, nedostajao je izveštaj o potrošnji.

Rizik Potrošnja za prikladne subvencije i transfere u nedostatku unutrašnjeg pravilnika utiče na ne postizanje određenog cilja, i kao takve su u suprotnosti sa finansijskim pravilom. Nedostatak unutrašnje politike/pravilnika, takođe odražava odsustvo procedura koje se treba pratiti prilikom subvencionisanja.

Preporuka 12 Gradonačelnik treba bez odlaganja usvojiti pravilnik koji jasno precizira kriterijume i izvore subvencija. Takođe, treba se obezbediti bolji nadzor subvencija kako bi dodeljena sredstva postigla pravi cilj.

4.6 Imovina

Opšti zaključak o imovini

Opština je preduzela značajne mere u evidentiranju imovine u odnosu na prethodnu godinu, ali još uvek nije uspela da finalizuje i održava pun registar imovine u iznosu iznad 1,000€. Štaviše, izgleda da opština nije uspela da uspostavi odgovarajuće kontrole što se tiče imovine, pošto nije razmotrila neki izveštaj o stanju imovine tokom godine.

4.6.1 Kapitalna i ne- kapitalna imovina

Opis

Naša revizija je primetila da je opština posvećena identifikaciji nepokretne imovine.

Nalazi i Preporuke

13. Pitanje - Ne registracija finansijske imovine u spiskovima ISUFK - Važan Prioritet

Nalaz	Opština ne poseduje potpunim spiskom imovine, jer nije uspela da registruje imovinu kupljenu u 2012 godini. Mi smo identifikovali da je vrednost ne registrovane imovine 256,507€. Opština tokom 2012 godine nije formirala jednu komisiju za procenu svoje imovine na opštinskom nivou.
Rizik	Ne predstavljanje vrednosti imovine na korektan način dovodi do nerazumevanja finansijskog položaja opštine, sa mogućnošću nerazumevanja i budžetskih zahteva ubuduće.
Preporuka 13	Gradonačelnik treba da obezbedi hitno formiranje komisije koja će obaviti realnu i punu procenu kao i inventarizaciju celokupne fiksne imovine koja su u vlasništvu opštine. Takođe, menadžment treba da nadgleda i rezultate procenjivanja i da ih prene u spiskovima imovine.

4.7 Tretiranje dugova

Opšti zaključak o tretiranju dugova

Opština je izveštavala obaveze prema propisima Trezora u ministarstvo Finansija i ima dobre kontrole u ovoj oblasti, jer u momentu prijema fakture od ekonomskih operatera, iste se obrađuju u Departmanu za finansije bez zakašnjenja za isplatu.

Opis

Izveštaj ne izmirenih obaveza prema dobavljačima na kraju 2012 godine je bio u iznosu od 31,430€. Ove izgleda da su mali iznosi, iako napori menadžmenta treba da budu usmereni ka tome da se one svedu na minimum.

Preporuke

Mi nemamo preporuka u ovom području.

5 Sistem unutrašnje revizije

Opšti zaključak o Sistemu unutrašnje revizije

Jedinica unutrašnje revizije je uradila dobar posao, pripremajući izveštaje u nekim određenim oblastima, iako fokusirane na 2011 godini, i samo jedan izveštaj za tekuću godinu.

Opis

JUR je za 2012 godinu planirala da izvrši pet revizija, a uspela je da finalizuje tri revizijska izveštaja: 1) reviziju o upravljanju imovine; 2) reviziju prihoda u direkciji za Zdravstvo za 2011 godinu i 3) proces nabavke za 2012 godinu.

Nalazi i Preporuke

14. Pitanje - Nedostatak akcionog plana i ne osnivanje Komiteta za reviziju - Važan Prioritet

Nalaz	Mi smo primetili da menadžment nije pripremio neki akcioni plan za adresiranje preporuka JUR-a. Opština, takođe nije osnovala Komitet za Unutrašnju reviziju.
Rizik	Ne pripremanje jednog akcionog plana i ne adresiranje preporuka povećava rizik da se iste slabosti ponove, i u pojedinim slučajevima i da rezultiraju sa finansijskim gubicima. Nedostatak Komiteta za reviziju odražava odsustvo kontrola nad unutrašnjom revizijom.
Preporuka 14	Gradonačelnik treba da pripremi Akcioni plan koji treba da se sprovodi, utvrdivši odgovorne službenike i vreme obavljanja akcija. Takođe, preporučuje se i osnivanje Komiteta za reviziju.

6 Opšti zaključak

Naš opšti zaključak odražava naš pregled kontrola vezanih sa GFI, Finansijskim upravljanjem i Kontrolom kao i Sistemom Unutrašnje Revizije.

Opština Istok ima brojne otkazivanja kontrola u mnogim oblastima. Značaj unutrašnje kontrole javnih finansija je jako malo shvaćen od strane menadžmenta i stručnog osoblja opštine. Opština nastavlja sa istim praksama kao prethodne godine. Razlozi za kvalifikovano mišljenje za 2011, su se ponovili, štaviše još više su izraženi.

Nivo rada preduzet od strane KGR za kompletiranje revizije za 2012 godinu je direktan odražaj kvaliteta sredine unutrašnjih kontrola primenjenih od strane menadžmenta. Naš opšti zaključak glasi:

Postoje značajne slabosti unutrašnjih kontrola unutar opštine. Ovo se direktno odražava na slab kvalitet GFI dostavljenih za reviziju, stalne slabosti u funkcionisanju menadžerskih kontrola u oblastima naglašenim od KGR kao i posebne zabrinjavajuće oblasti u jednom broju aktivnosti/nadležnosti opštine.

GFI nisu pripremljeni u potpunoj saglasnosti sa zahtevima Finansijskog pravila 07/2011 kao i MSRJS o "Finansijskom Izveštavanju na osnovu Računovodstva Gotovog Novca". Mi smo takođe analizirali i kvalitet informacija predstavljenih u GFI i uočili da iste nisu bile potpune i tačne u pojedinim oblastima.

Preporuke revizije se uopšte ne tretiraju od strane menadžmenta. U 2010 godini, od pet datih preporuka, samo jedna je adresirana, a za 2011 godinu, od devet preporuka, samo dve su u potpunosti adresirane. Smatramo da je krajno vreme da se ovakav pristup menadžmenta promeni.

Opština Istok je dizajnirala kontrole nad prihodima, međutim, sprovođenje ovih kontrola i dalje ostaje izazov.

Opština mora staviti naglasak na kontrole nad troškovima koja se procesiraju putem nabavke. Tokom aktuelne revizije mi smo identifikovali nepravilne isplate, kašnjenja pri završetku projekata kao i slabosti u nadgledanju subvencija.

Opština je preduzela značajne mere za registraciju imovine, u odnosu na prethodnu godinu, međutim, još uvek nije uspela finalizirati i održati potpun registar imovine iznad 1000€.

Gore navedene slabosti kontrola, nisu identifikovane od strane unutrašnje revizije, prikazujući ne-podršku od sistema unutrašnje revizije u razvoju efektivne sredine unutrašnje kontrole.

Prema tome, preporučujemo Gradonačelniku Opštine da:

Formira radnu grupu koja bi detaljno analizirala sve nalaze ovog izveštaja i da predlaže odgovarajuće mere za otklanjanje svih identifikovanih nedostataka, slabosti i nepravilnosti. Neizbežan je jedan pregled celog sistema unutrašnje kontrole.

Dodatak I: Objašnjenje raznih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane KGR

(odlomak od ISSAI 400)

9. Jedno mišljenje revizije, normalno i u standardnom formatu, vezano za finansijskim pregledima u celini, izbegavajući potrebu određivanja trajanja, ali prema prirodi i u opštem smislu prenosi čitaocima njen smisao. Priroda ovih reči, zavisi od zakonskog okvira revizije, međutim mišljenje treba da jasno kaže da li je kvalifikovano ili nekvalifikovano, ili je kvalifikovano u nekim određenim oblastima, ili je suprotno mišljenje (stav 14), ili je negiranje mišljenja (stav 15).

10. **Nekvalifikovano mišljenje** se iznosi kada je revizor zadovoljan u svim materijalnim aspektima, i to:

- a) Kada su finansijski izveštaji pripremljeni koristeći osnove i prihvatljive politike računovodstva koje su primenjene na održiv i stalan način;
- b) Kada su izveštaji u skladu sa statusnim zahtevima i važećim zakonskim propisima;
- c) Kada su prezentirani nalazi finansijskih izveštaja u vezi entiteta u kome je izvršena revizija, skladu sa saznanjima revizora; i
- d) Kada je obavljeno adekvatno prelistanje svih materijalnih pitanja, relevantnih za finansijske izveštaje.

11. **Naglašavanje pitanja.** Revizor može u nekim okolnostima da smatra da čitaoc nije pravedno shvatio finansijski pregled ako se pažnja obratila neobičnim i beznačajnim stvarima. Kao opšte pravilo jeste kada revizor daje jedno nekvalifikovano mišljenje, to se ne odnosi na specifične aspekte finansijskih pregleda u njegovom mišljenju, ako se to može pogrešno tumačiti kao kvalifikovano mišljenje. U cilju izbegavanja utiska, referencije koje su zamišljene kao akcentiranje pitanja, nalaze se u posebnim stavovima izdvojenim od mišljenja. Kako bilo, revizor ne treba da akcentira pitanja popravke nedostataka u finansijskim pregledima ili kao alternativu zamenu za kvalifikovano mišljenje.

12. Revizor može **da ne bude u stanju da iznese svoje nekvalifikovano mišljenje** kada postoji jedna od okolnosti i kada to mišljenje može efektivno da utiče u materijalnom smislu na finansijske preglede:

- a) da li je bilo ograničenja u delokrugu revizora
- b) revizor smatra da su pregledi nekompletni ili su rastrojeni, ili pak postoji neka neopravdana podela u smislu poznatih knjigovodstvenih standarda, ili
- c) postoje nejasnoće koje utiču na finansijske preglede.

13. **Kvalifikovano mišljenje.** Tamo gde se revizor ne slaže ili je nesiguran u vezi jednog ili više artikala u finansijskim pregledima a koji mogu biti od materijalnog značaja ali ne i fundamentalni u smislu pregleda, potrebno je izneti kvalifikovano mišljenje. Sastavljanje mišljenja naravno ukazuje na zadovoljavajući rezultat u odnosu na kontrolirani subjekat, a vezano za konkretan ili precizan pregled pitanja nesaglasnosti ili nejasnoća koja pokreću kvalifikovano mišljenje. Pomaže korisnike ako je finansijski efekat nejasnoće ili nesporazuma određen od strane revizora, iako se to uvek ne praktikuje.

14. **Suprotno mišljenje.** Tamo gde revizor nije u mogućnosti dati svoje mišljenje o finansijskim pregledima u celini, zbog nesporazuma, a što je suštinsko zbog minimiziranja prezentirane pozicije, u nastavku daje mišljenje koje se kvalifikuje po određenim aspektima neće biti adekvatno, onda se daje suprotno mišljenje. Sastavljanje takvog suprotnog mišljenja radi se na precizan način o svim pitanjima nesporazuma. To je pomoć da finansijski efekat na finansijske nalaze utvrđuje u praksi tamo gde treba.

15. **Odricanje od mišljenja.** Tamo gde revizor ne može dati svoje mišljenje vezano za finansijske preglede zbog nejasnoća ili sužavanja delokruga to je esencijalno za jedno mišljenje kvalifikovano u određenim aspektima, neće biti adekvatno, onda se daje suprotno mišljenje. Sastavljanje suprotnog mišljenja pojašnjava jedno mišljenje, odnosno stav da se ne može dati, navodeći jasno i precizno sva nejasna pitanja.

16. Postalo je pravilo da ILA sastavlja detaljan izveštaj radi dopunjavanja mišljenja u slučajevima da postoje okolnosti u kojima je nemoguće dati nekvalifikovano mišljenje.

Dodatak II: Preporuke iz prethodne godine

Komponenta Revizije	Date Preporuke	Potpuno adresirane preporuke	Preporuke delimično adresirane	Ne adresirane preporuke
1. GFS	Priprema finansijskih izveštaja prikupljajući i izveštavajući potrebne informacije i njihovu pripremu i na Srpskom jeziku.			ne
2. GFS	Obezbeđenje informacija u vezi uplata od trećih strana.			ne
3. Sopstveni prihodi	Poboljšanje sistema računovodstva i fakturisanja kako bi se obezbedila sigurna i efektivna kontrola u fakturisanju i приходima.		da	
4. Ukupni troškovi. (kapitalne investicije i robe i usluge).	Da obezbedi preduzimanje daljih koraka za poboljšanje kontrole nad troškovima i isplate da budu u potpunom skladu sa zakonodavstvom u snazi.			ne
5. Računi potraživanja	Obelodanjivanje računa potraživanja na detaljni način i da napomene sadrže tačne podatke o dužnicima.	Da		

6. Imovina	Raspolaganje sveobuhvatnim registrom nekretnina, imovine i opreme.		Menadžment je angažovan na identifikaciji nepokretne imovine ali i dalje ostaje izazov za opštinu registracija imovine na spiskovima ISUFK-a.	
7. Direkcija za Finansije	Da obezbedi poboljšanje u procedurama kontrole nad troškove, i plaćanja da su u skladu sa zahtevima aktuelnim zakonskim propisima. Plaćanja da se izvrše u predviđenom roku.	Da		
8. GFS	Priprema finansijskih izveštaja prikupljanjem i izveštavanjem potrebnih informacija i njihova priprema na srpskom jeziku.			ne
9. Unutrašnje Revizije	Osnivanje Komiteta za unutrašnju reviziju.			ne
10. Opšti zaključak	Podizanje svesti o potrebama kontrole među menadžerima i celim opštinskim osobljem, izrada jasnih politika i procedura za sve procese, kao ojačanje mere odgovornosti treba da se primene u svim nivoima organizacije.		Menadžment snaženjem sistema unutrašnje kontrole preduzeo korake u pravcu pozitivnih procesa odvajanjem odgovornosti na različitim nivoima, ali treba da i dalje poveća odgovornost kod osoblja u svim nivoima s ciljem da se postignu postavljeni ciljevi organizacije.	